

Hoofdstuk: 1
Nummer: 1.0 beleid veiligheid
en gezondheid

Uitgifte datum 02-10-2019
Laatst bijgewerkt: 05-08-2026
Aantal Blz.: 42
Proceseigenaar: Directrice

1.1 Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid Mariniertjes en Pilootjes

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

Voorwoord	4
1. Missie, visie en doel	5
1.1 Onze missie	5
1.2 Onze visie	5
1.3 Ons doel	5
2. Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid	6
Fysieke veiligheid	7
2.1 Vallen van hoogte	7
2.2 Verstikking	8
2.3 Vergiftiging	9
2.4 Verbranding	9
2.5 Verdrinking	10
3. Sociale veiligheid	10
3.1 Grensoverschrijdend gedrag	10
3.2 Kindermishandeling	10
3.3 Vermissing	11
4. Gezondheid	11
4.1 Besmetting ziektekiemen	14
4.2 Voedselvergiftiging	14
5. Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid	14
6. Risico's inventarisatie	16
6.1 preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid	16
6.2 Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid	16
6.3 Protocollen en werkinstructies	17
7. Belangrijke punten uitgelicht	17
7.1 Grensoverschrijdend gedrag	17

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

7.2 Vierogenprincipe	18
7.3 Achterwachting	20
8. EHBO	21
9. Beleidscyclus	21
9.1 Plan van aanpak	21
9.2 Evaluatie	21
10. Communicatie en afstemming intern en extern	22
10.1 Intern	22
10.2 Extern	23
11. Ondersteuning en melding van klachten	23
11.1 Klachtenregeling	23
 Bijlage 1	 24
Huisregels kinderen	
Bijlage 2	26
Gedragregels Kinderopvang de Basis	
Bijlage 3	28
Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van veiligheid algemeen.	
Bijlage 4	36
Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van gezondheid	

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid van Kinderdagverblijf De Basis. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijk werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 augustus 2026. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal staat hierin de huidige manier van werken die leidt tot een zo veilig en gezond mogelijk werk, speel en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld ter voorkoming.

Wij als Kinderopvang voldoen aan de regels zoals die gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving. Wij werken samen met de GGD en Brandweer. Wij volgen veel van hun regelgeving of richtlijnen op om te kunnen voldoen aan hun gestelde kwaliteitseisen.

Het hebben en uitvoeren van een verantwoord beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid is dan ook heel belangrijk. Dit beleidsplan is bestemd voor iedereen die direct of indirect bij Kinderopvang De Basis betrokken is. Op deze manier schetsen we een duidelijk beeld van onze manier van werken. Het beleidsplan is uiteraard dynamisch, er wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig worden er punten bijgesteld. Het doel van dit plan is om de kwaliteit op het gebied van veiligheid en gezondheid zo hoog mogelijk te houden.

1. Missie. Visie en doel

1.1 Onze missie

Kinderopvang De Basis biedt ouders professionele en hoogwaardige kinderopvang voor kinderen van 0-4 jaar.

Om kinderen op te vangen in een veilige en gezonde kinderopvang vraagt dit ook van alle werknemers/betrokkenen van Kinderopvang de Basis stil te staan bij de drie onderstaande aspecten. Wij vragen werknemers kritisch te kijken naar dit beleid en zo nodig te evalueren en te optimaliseren.

- Kinderen af te schermen van grote risico's
- Kinderen te leren omgaan met kleine risico's
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

1.2 Onze visie

Samen spelen, leren, ervaren, groeien en ontwikkelen vanuit een veilige basis.

De basis is een kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie. We vinden het uitermate belangrijk een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarin een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt immers een solide basis.

1.3 Ons doel

Het creëren van duidelijke randvoorwaarden die de hoogwaardige en professionele kinderopvang waarborgt, blijkt bij ons leidend.

Door juiste randvoorwaarden op te stellen ten opzichte van veiligheid en gezondheid voelen medewerkers zich verantwoordelijk en betrokken, er ontstaat dan saamhorigheid bij het team betreft de volgende acties;

- Het bewustzijn van mogelijkheden
- Het doorvoeren van een goed beleid op grote risico's
- Het gesprek hierover aangaan met elkaar en externe betrokkenen

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

Het is van belang dat het veiligheid en gezondheid beleid wordt gevolgd op de locatie. De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de leidinggevende. Voor het juist uitvoeren van het beleid zal tijdens de groepsoverleggen het beleid worden besproken en is een vast onderdeel van de agenda.

2. Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de RI&E waarin de complete risico inventarisatie is opgenomen die jaarlijks in november wordt uitgevoerd.

Wanneer kleine of grote risico's omtrent veiligheid zich voordoen of verwezenlijken:

Voorop staat dat kinderen zich beter ontwikkelen met vallen en opstaan. Alle risico's weghalen is dan ook geen optie. Maar als een klein risico toch grote gevolgen heeft dan handelen we als volgt:

(onder grote gevolgen verstaan wij ongelukken waarbij externe hulpverleners moeten worden ingeschakeld).

Kinderopvang de basis krijgt wanneer medische ondersteuning nodig is altijd meteen hulp van de vliegbasis. De meldkamer van de vliegbasis wordt dan ook altijd als eerste gebeld. Telefoonnummer 0413 278333.

1. Je laat het slachtoffer niet alleen en roept een collega die vervolgens de meldkamer belt, zij kunnen heel snel ter plekke zijn en nemen het dan verder over.
2. Ondertussen handel je zoals je geleerd hebt in je kinder EHBO of BHV cursus.
3. Je kunt al onze hulpmiddelen zoals de EHBO doos goed vinden.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

4. Zodra de situatie goed is overgedragen aan de daarvoor ingeroepen hulpverleners informeer je de ouders.
5. Vervolgens vul je een ongevallenregistratieformulier in met ooggetuigen en deze wordt ook met de ouders overlegd en ondertekend om ervoor te zorgen dat alles geregistreerd wordt.
6. Dan overleg je het voorval met het team om gepaste maatregelen te nemen. Tevens spreek je een datum af waarop deze genomen maatregel wordt geëvalueerd.
7. De notulen van de bespreking worden gemaïld naar alle medewerkers, middels deze wijze kunnen we medewerkers op de genomen maatregelen attenderen na terugkeer van bijvoorbeeld vakanties en ouders laten zien dat er maatregelen zijn genomen en zijn beschreven.

Fysieke veiligheid

2.1 Vallen van hoogte

De genomen maatregelen zijn:

- Niet weglopen bij baby's die in de box liggen als het deurtje niet dicht is. De hoge box wordt alleen gebruikt voor kinderen die nog niet kunnen staan/lopen. Haal speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box.
- Er wordt goed gelet op de combinatie kind-kinderstoel, waarbij gekeken wordt in hoeverre het kind zelfstandig kan zitten (gebruik wel/geen stoelverkleiner, beugel en/of tuigje) en in hoeverre het kind rustig kan zitten (wel/niet naast een pedagogisch professional plaatsen). Zorg dat het kind met een been aan weerskanten van de kruisband in de stoel zit.
- Niet weglopen bij baby's in hoogslapers als het deurtje niet dicht is.
- Kinderen die kunnen staan mogen zoveel mogelijk in lage bedjes te slapen worden gelegd of in hoge bedjes met een dakje.
- Begeleid kinderen op het trapje van de aankleedtafel. Gebruik dit trapje zodra een kind zelf kan klimmen. Na gebruik van het trapje van de aankleedtafel, deze meteen aanschuiven. Kinderen mogen niet zelf

het trapje van de aankleedtafel bedienen (gevaar voor vingers en tenen).

- Niet wegglopen bij kinderen die op de aankleedtafel liggen.
- Verschoon spullen worden binnen handbereik op de aankleedtafel gelegd om te voorkomen dat de pedagogisch professional het kind onbeschermd op de aankleedtafel achterlaat.
- Speelmateriaal zoals fietsjes e.d. worden gebruikt op het bestrate gedeelte van het buitenterrein. De pedagogisch professionals letten erop dat er niet gefietst wordt onder of in de buurt van de speeltoestellen. (i.v.m. vallen op fietsje)
- Als er los speelmateriaal onder de speeltoestellen ligt wordt dit zo snel mogelijk opgeruimd.

2.2 Verstikking

De genomen maatregelen zijn:

- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten om verstikking te voorkomen. Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen.
- Spenen worden regelmatig gecontroleerd op scheurtjes. Aan ouders wordt gevraagd de speen regelmatig te vervangen.
- Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit betekent o.a. dat er geen speelgoed dat verstikkingsgevaar kan opleveren, wordt gebruikt bij baby's. Kinderen jonger dan 3 jaar laten wij alleen onder toezicht spelen met speelgoed kleiner dan 3.5 cm. Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere kinderen spelen. De grote kunnen bijvoorbeeld aan de tafel spelen zodat de kleintjes er niet bij kunnen. Als er speelgoed is waar de kleintjes echt niet aan mogen komen laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn. Als grote en kleine kinderen samen spelen gebeurt dit met het speelgoed voor de jongere kinderen.
- De pedagogisch professionals controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed)

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.

- Laat baby's op hun rug slapen (tenzij ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven voor buikslapen).
- Gebruik bij kinderen jonger dan 2 jaar een goed passende slaapzak. Er worden geen kussentjes gebruikt in de bedjes.
- Voordat kinderen naar buiten gaan controleert de pedagogisch professional of er geen zwerfvuil op het terrein of in de zandbak ligt. De pedagogisch professional controleert ook of er geen gevaarlijke voorwerpen op het terrein liggen.

2.3 Vergiftiging

De genomen maatregelen zijn:

- Medicijnen worden bewaard buiten het bereik van kinderen (indien nodig in de koelkast).
- Schoonmaakmiddelen, giftige stoffen en plastic zakken worden buiten het bereik van kinderen bewaard. (in een hoge >1.35 m afsluitbare kast of in een kastje met beveiliging). De kast wordt na gebruik altijd afgesloten.
- Op de locatie is de gifwijzer aanwezig. Deze ligt in de centrale EHBO doos. In de Gifwijzer is te lezen welke stappen moeten worden genomen bij (mogelijke) vergiftiging. In geval van vergiftiging wordt echter altijd 112 gebeld.
- Voordat de kinderen buiten gaan spelen controleert de pedagogisch professional of er geen zwerfvuil op het terrein of in de zandbak ligt. De pedagogisch professional controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.
- Er zijn geen giftige of stekelige planten of begroeiing rondom of op het speelterrein.
- Pedagogisch professionals bergen hun persoonlijke spullen en tas op buiten het bereik van kinderen.

2.4 Verbranding

De genomen maatregelen zijn:

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van de kinderen geplaatst. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken.
- De warmwaterkraan in het toilet van de kinderen is begrensd op lauw water qua werking. Zorg dat er geen opstapmogelijkheden voor kinderen bij de warmwaterkraan in keuken staan.
- We controleren warme voeding of flesvoeding. We controleren altijd eerst de temperatuur voordat we het aanbieden.
- Om verbranding van de zon te voorkomen wordt er een hitteprotocol gehanteerd.

2.5 Verdrinking

De genomen maatregelen zijn:

- Er wordt niet gespeeld in zwembadjes.
- Kinderen worden nooit alleen gelaten met water of andere vloeistoffen.
- Kinderen gaan niet spelen in de buurt van water.
- Dweilwater wordt na gebruik meteen weggespoeld.
- De toiletten zijn buiten bereik van de allerkleinste. De toiletten zijn alleen toegankelijk voor de kinderen die er gebruik van maken, altijd met medeweten van een pedagogisch professional.

3. Sociale veiligheid

Sociale veiligheid wordt geboden door een veilige basis te bieden voor de kinderen en medewerkers. Voor kinderen is dit vastgelegd in het pedagogisch beleidsplan. Door onze werkwijze en door ons te richten op de 4 basisdoelen uit de Wet Kinderopvang komen we sneller tot een veilige basis. In ons beleid staat nauwkeurig beschreven hoe we kinderen op een goede, emotionele en verantwoorde wijze begeleiden in hun sociale ontwikkeling.

3.1 Grensoverschrijdend gedrag

De genomen (preventieve) maatregelen staan beschreven in de MOA en protocol meldcode kindermishandeling.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

3.2 Kindermishandeling

De genomen maatregelen zijn:

- De pedagogisch professionals zijn op de hoogte van de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld hoe dit toe te passen in de praktijk.
- De leidinggevende heeft de training van Meldcode gevolgd.
- Er wordt op de groepen gebruikgemaakt van een kindvolgsysteem. Het formulier dient ervoor om eventuele zorgen over een kind te registreren. Hierdoor krijg je als pedagogisch professional inzichtelijk over welke bijzonderheden/opvallendheden het gaat. Hoe vaak en wanneer dit voorkomt en of je dit wel/niet met de ouders bespreekt en zo ja hoe zij hierop reageren.

3.3 Vermissing

De genomen maatregelen zijn:

- De deuren dienen altijd gesloten te zijn zodat kinderen niet ongemerkt naar buiten kunnen
- De poort van de buitenruimte dient altijd gesloten te worden zodat kinderen niet ongemerkt van het buitenterrein af kunnen.
- Medewerkers gaan meteen zoeken en alarmeren collega's en leidinggevende.
- Indien een kind 10 minuten weg is wordt de politie gebeld en wordt er een signalement afgegeven zodat de politie mee kan helpen zoeken.
- Verder uitgelegd in het calamiteitenplan 8.0 punt 4C.

4. Gezondheid

Volgens de Nederlandse wet is deelname aan het rijksvaccinatieprogramma niet verplicht. Er zijn ouders die besluiten om hun kind niet of later te vaccineren. Dit is met name een risico voor het ongevaccineerde kind zelf. Het kind is niet beschermd als het met de veroorzakers van de betreffende ziekte in aanraking komt. De kans dat een niet gevaccineerd kind andere

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

kinderen met een ziekte uit het rijksvaccinatieprogramma besmet, is uiterst klein. Op het gebied van infectieziekte volgt Kinderdagverblijf De Basis zoveel mogelijk het advies van het RIVM en/of GGD.

Handen wassen en overige zaken rondom hygiëne:

Kinderopvang De Basis neemt zoveel mogelijk de hygiëne richtlijnen over van het RIVM (richtlijnen kinderopvang) We gebruiken ook de schoonmaaklijsten, instructies handen wassen en informatie van ziektebeelden van het RIVM (te bekijken op www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/kinderopvang)

Echter zijn er wel punten waarin wij afwijken van de adviezen van het RIVM; Kinderen met vlekjes ziekte moeten thuisblijven tot de vlekjes/plekjes zijn ingedroogd (RIVM kinderziekte advies). Kinderopvang De Basis werkt met verticale groepen, om die redenen wordt er kritischer gekeken naar ziekte en aanvaardbare risico's m.b.t. jonge baby's.

Pedagogisch professionals vinden het gebruik van handschoenen vaak prettig, dit vervangt het handen wassen niet, wel worden handschoenen aangeboden aan pedagogisch professionals die dit prettig vinden.

Nagels: dit kan op een veilige en verantwoorde manier zoals hieronder beschreven;

- Zorg dat nagels goed verzorgd zijn.
- Houd de nagels schoon.
- Nagellak is niet toegestaan, gellak wel.
- Nagels mogen niet spits en niet scherp zijn.
- Het dragen van kunstnagels is toegestaan, mits ze schoon zijn, niet te lang en niet scherp.
- Zorg dat de nagels onbeschadigd en glad zijn.

Bij kunstnagels en/of gellak dienen handschoenen gedragen te worden om te voorkomen dat microdeeltjes in eten terechtkomen. Het gebruik van handschoenen vervangt het handen wassen niet.

Steentjes of hangers aan de nagels zijn niet toegestaan. Ringen dienen mee gewassen te worden met het handen wassen met desinfecterende zeep.

Het wassen van handen van de pedagogisch professionals gebeurt als volgt;

Was de handen altijd met stromend water en vloeibare zeep;

- Als ze zichtbaar vuil zijn
- Wanneer ze plakkerig aanvoelen
- Na een toiletbezoek
- Na het verschonen van elke luier
- Na het afvegen van de billen van een kind
- Als er lichaamsvloeistoffen op zijn gekomen, bijvoorbeeld na hoesten, niezen of het snuiten van de neus (van jezelf of een kind)
- Voor en na het (bereiden van) eten.
- Voor het bereiden van flesvoeding/moedermelk.
- Voor en na het verzorgen van een wond.
- Voor en na het aanbrengen van zalf of crème.
- Na schoonmaakwerkzaamheden en contact met vies textiel of afval.
- Na het uittrekken van handschoenen
- Na buitenactiviteiten zoals buitenspelen en in de (moes)tuin werken.
- Na handcontact met dieren

Alleen als de handen niet zichtbaar vies zijn en handen wassen niet mogelijk is, dan kunnen medewerkers hun handen desinfecteren met een toegelaten handdesinfectiemiddel. Gebruik handdesinfectiemiddel niet bij kinderen en zorg dat kinderen niet bij deze middelen kunnen komen.

Hoest of nies in een papieren zakdoek gooi deze daarna weg en was je handen. Is dit niet mogelijk, hoest of nies dan in de elleboog en niet in de handen.

Was je handen volgens het schema 'instructies handen wassen' in deze paragraaf.

Hieronder vindt u een opsomming van alle normen uit de hygiënerichtlijn voor kinderopvang:

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Draag handschoenen bij het opruimen of schoonmaken van oppervlakken of materialen die zichtbaar vervuild zijn met bloed, braaksel of ontlasting of op advies van de GGD.
- Trek handschoenen uit direct na gebruik bij een vuile handeling en gooi ze weg. Was de handen direct na het uittrekken van de handschoenen.
- De voorkeur gaat uit naar het gebruiken van weg-werphandschoenen van Nitril of latex, welke de handen beschermt tegen micro-organismen. En geschikt zijn voor voedselbereiding en medische gebruik.
- Draag handschoenen als je gellak op je nagels hebt of kunstnagels hebt bij het bereiden van voedsel van de kinderen en bij het verschonen van de kinderen.

4.1 Besmetting ziektekiemen

De volgende protocollen zijn aanwezig om het risico op besmetting door ziektekiemen zoveel mogelijk uit te sluiten. In bijlage 4 vindt u een beknopte versie van deze protocollen.

4.2 Voedselvergiftiging

Om voedselvergiftiging te voorkomen zijn er regels opgesteld rondom het eten en drinken en het bereiden ervan. Tevens is dit alles vastgelegd in het protocol voedsel bereiden.

5. Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risico competenties; ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden zijn niet alleen leuk voor kinderen maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden; balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog er zit ook een positieve kant aan;

- Het heeft een positieve invloed op de fysieke gezondheid.
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen.
- Het vergroot sociale vaardigheden.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast leren kinderen over hoe om te gaan met spullen als speelgoed, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. We proberen afspraken te maken al zijn veel kinderen echt nog te jong om deze te onthouden, we begeleiden hen dan in bijvoorbeeld het handen wassen na een toiletbezoek of het houden van je hand voor je mond niezen of hoesten. Ook leren we jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen of niet mogen rennen op de groep. In het pedagogisch beleid staat hoe we met positief en negatief gedrag omgaan.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

6. Risico inventarisatie

In november 2018 hebben we de totale risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Deze wordt elke keer als de situatie wijzigt aangepast. In dit document zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie terug te vinden, ook het hieruit voortkomende actieplan. Voor alle actiepunten wordt een deadline bepaald. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering. Actiepunten kunnen bestaan uit het daadwerkelijk aanpassen (veiliger of gezonder maken) van de ruimte, het aanpassen van de werkinstructies en het implementeren of borgen van de werkinstructies in het pedagogisch beleidsplan. Aan de hand van de inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De grote risico's zijn beschreven in hoofdstuk 2. In onderstaand hoofdstuk worden de preventieve maatregelen beschreven die voortkomen uit de laatste inventarisatie en het actieplan.

6.1 preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

Kinderopvang De Basis heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) veilig moeten zijn en tegelijkertijd uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen genomen moeten worden. De genomen maatregelen gelden voor de hele locatie.

6.2 Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid

Kinderen die de kinderopvang bezoeken kunnen in contact komen met infectieziekte. Om dit risico zo klein mogelijk te houden heeft Kinderopvang De Basis in het pedagogische beleid beschreven hoe om te gaan met zieke kinderen. Hierin staat in welke gevallen het kind het kinderdagverblijf niet mag bezoeken en hoe pedagogisch professionals moeten handelen in geval van ziekte.

6.3 Protocollen en werkinstructies

Om het veiligheid en gezondheidsbeleid binnen ons kinderdagverblijf juist op te kunnen volgen en juist uit te kunnen voeren zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Op deze manier worden de pedagogische professionals en het overige personeel in staat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie. Om enkele voorbeelden te noemen;

- Calamiteiten/ ontruimingsplan.
- Vierogenprincipe.
- Meldcode kindermishandeling en MOA (meld overleg en aangifteplicht).
- Beleid zieke kinderen
- Formulier Medicijn toedienen
- Veilig slapen
- Hygiëne

7.0 belangrijke punten uitgelicht

In dit hoofdstuk beschrijven we uitgebreid hoe we omgaan met een aantal belangrijke punten

7.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind of medewerker. Op onze locatie heeft dit punt dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch plaatsvindt.

- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar kunt omgaan, waarbij respect voor normen en waarden het uitgangspunt is. Zo leren kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Alle medewerkers hebben een VOG (verklaring omtrent gedrag).

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Met ingang van 1 maart 2018 staat iedereen vermeld in het personenregister kinderopvang met continue screening.
- We werken met het vierogenprincipe.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier ogen principe niet goed wordt nageleefd.
- In ons protocol MOA worden ook meldpunten weergegeven
- Er is een protocol kindermishandeling.
- Medewerkers kennen het protocol en weten wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed door een volwassenen, ouder, werknemer of houder.
- We maken gebruik van gedragsregels (bijlage 2)

7.2 Vierogenprincipe

Kinderen worden in een veilige omgeving uitgedaagd om te leren en zich te ontwikkelen. Kinderopvang De Basis heeft het vierogenprincipe zo gemaakt dat het bijdraagt aan een veilige omgeving voor de kinderen. Onder voorwaarde dat wij tegelijkertijd zorgen dat kinderen voldoende ervaringen op kunnen doen, uitgedaagd worden om te groeien en te ontwikkelen zonder dat zij daarin belemmerd worden door 'knellende regels'. Ook voor pedagogisch professionals geldt dat zij zich in een veilige omgeving uitgedaagd voelen om te groeien en zich verder te ontwikkelen. Veilig betekent hier dat er een open aanspreekcultuur is waarin medewerkers elkaar feedback geven. Pedagogisch professionals weten dat hun collega meekijkt en/of luistert. Dit om het gevoel van veiligheid te vergroten. Op de groepen, slaapkamers en in de gymzaal zijn camera's geïnstalleerd zodat kan worden teruggekeken als zich een situatie voordoet. Op de dagopvang is het wettelijk verplicht om het vierogenprincipe toe te passen. Dit is belangrijk om het risico op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Het doel van dit vierogenprincipe is het risico op misbruik van kinderen in welke vorm dan ook te beperken door te voorkomen dat volwassenen zich binnen het kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien terug kunnen trekken met een kind. Op onze locatie is de werkwijze zo georganiseerd dat een pedagogisch professional, stagiaire, vrijwilliger of andere volwassen zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassen. Dit betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat wil zeggen dat met vier ogen ook 4 oren kunnen worden bedoeld. De pandbeheerders van defensie hebben tevens ook deze supervisie op zich genomen en de oudercommissie heeft de invoering van het vierogenprincipe goedgekeurd.

Controle ten aanzien van het personeel:

- Iedere medewerker heeft een VOG, dit geldt tevens voor iedereen die structureel bijdraagt aan Kinderopvang De Basis.
- Er heerst een open werkklimaat zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken of hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven. In elke geleding van de organisatie.
- Er werkt een vast team van medewerkers. Medewerkers lopen bij elkaar binnen en werken nauw samen. Zo houden ze toezicht op elkaar en elkaars manier van werken.
- De pandbeheerders van Defensie kunnen op elk moment het pand betreden.
- De leidinggevende komt regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimten. Juist omdat dit ook niet op geplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is draagt dit bij aan het vierogenprincipe.

Ten aanzien van de transparantie van het gebouw

- Het gebouw is zo transparant mogelijk
- In de groepsruimtes en de speelhal zijn camera's aanwezig, deze kunnen 24 uur per dag worden teruggekeken gedurende 2 weken.
- De groepsruimte is voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden.
- In de groepsruimten en de speelhal zijn camera's aanwezig, deze kunnen 24 uur per dag worden teruggekeken gedurende twee weken.

Ten aanzien van Signaleren

- Is bij de medewerkers de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bekend.
- De medewerkers zetten de meldcode in wanneer dit nodig is.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- De pandbeheerders zijn ook bevoegd melding te maken indien noodzakelijk.

Ten aanzien van uitstapjes

- Bij uitstapjes gaan pedagogisch professionals bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.
- Als pedagogisch professionals alleen met een groepje kinderen op pad gaan dan is dit met een vaste pedagogisch professional en is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen, bijvoorbeeld naar het museum van Defensie of de Bibliotheek of ZieZoo.

7.3 Achterwachtregeling

De locatie opent en sluit altijd met twee pedagogisch professionals. Wanneer er maar 1 persoon in het pand is, gaat de achterwachtregeling van kracht. Dit betekent dat in geval van calamiteiten iemand beschikbaar is die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de locatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden van de locatie. De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht;

- Mélanie van den Elzen- Van Limborgh 06-14048100
- Gert-Jan van den Elzen 06-53724052
- BBC (basis bezoekerscentrum) 0413-276261 (gebouw naast het KDV)

Defensie beschikt over: traumateam, brandweer, infrastructuur, marechaussee etc. deze teams komen helpen. Ze zijn immers sneller aanwezig dan reguliere hulpverlening.

Omdat Defensie beschikt over een officiële meldkamer voor brand en medische assistentie wordt deze meldkamer gebeld i.p.v. 112.

Voor politie wordt 112 gebeld.

Het algemene nummer van Vliegbasis Volkel is: 0413-278072

Medewerkers van Kinderopvang De Basis mogen hen vragen voor ondersteuning, echter vervangt dit in geen geval het bellen van 112 bij calamiteiten waarbij politie nodig is. In geval van nood hebben we een heel leger tot onze beschikking 😊 nummers van bovenstaande achterwachten

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

staan in de vaste en mobiele telefoon geprogrammeerd en in de overdrachtsmappen.

8.0 EHBO

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren minimaal 1 volwassenen aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder EHBO. Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen waarvoor EHBO noodzakelijk is. Wij vinden het belangrijk dat alle medewerkers in het bezit zijn van een geldig EHBO certificaat. Op deze manier kan iedereen adequaat handelen wanneer dit nodig is. Elke twee jaar nemen de vaste medewerkers die werkzaam zijn bij Kinderopvang De Basis deel aan de online theorie en de praktijkbijeenkomst eerste hulp aan kinderen. De medewerkers hebben eerste hulp vaardigheden geoefend onder leiding van een erkende EHBO instructeur. Deze cursus is goedgekeurd voor het Nederlandse oranje kruis. Doordat iedere twee jaar alle medewerkers deelnemen aan de cursus blijft de kennis actueel. Tevens halen de vaste medewerkers ook een BHV diploma. Mocht er een kind zijn waarbij de kans groter is dat er medische hulp nodig kan zijn, dan wordt dit kind bij aanmelding overlegd met de brandweer en eventueel het traumateam, gezien we die mogelijkheid hebben en ze sneller ter plaatse kunnen zijn dan 112. Die tevens ook gebeld wordt zoals het protocol voorschrijft.

9.0 Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en opvolgend het bijstellen van beleid. Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we dat een quickscan wordt uitgevoerd en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie worden een actieplan en een jaarplan gemaakt. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Er wordt van de pedagogisch professionals verwacht dat

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

ze meedenken in de acties om de risico's te verminderen op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan veiligheid en gezondheid bijgesteld en wordt besproken of de aanpassingen hebben geleid tot verbeteringen. Deze cyclus heeft als doel om altijd over een actueel beleidsplan voor veiligheid en gezondheid te beschikken.

9.1 Plan van aanpak

De risico-inventarisaties geven inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.

9.2 Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we twee keer per jaar de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens een teambespreking. Indien maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

10. Communicatie en afstemming intern en extern

10.1 Intern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt bijgesteld, spelen zij dan ook een actieve rol hierin. Draagvlak en betrokkenheid van pedagogisch professionals is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens het teamoverleg en via de groepsapp een thema of onderdeel uit het beleid worden besproken en geëvalueerd. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijze en kunnen we bij veranderingen direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleidingen en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

10.2 Extern

Via de nieuwsbrief en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen. De nieuwsbrief wordt verstuurd via het ouderportaal.

11. Ondersteuning en melding klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

11.1 Klachtenregeling

Wij willen graag weten hoe u over kinderopvang De Basis denkt en waarderen het ook wanneer u ons laat weten waarover u niet tevreden bent of wat beter zou kunnen. Dit geeft ons de mogelijkheid om de kwaliteit van onze opvang te verbeteren en te werken aan een oplossing voor uw eventuele klacht. Denkt u dat wij onze dienstverlening kunnen verbeteren, heeft u ideeën of wilt u een klacht kenbaar maken? U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen. In eerste instantie wordt de interne klachtenprocedure in gang gezet en proberen wij het probleem intern op te lossen. De interne procedure is terug te vinden op onze website. Mocht dit niet lukken dan kunt u zich als ouder of medewerker richten tot de geschillencommissie kinderopvang (www.degeschillencommissie.nl) Dit is een externe klachtencommissie die de klacht dan in behandeling zal nemen.

BIJLAGE 1

Huisregels kinderen

We leren kinderen om te gaan met de kleine risico's en de gevolgen hiervan. De afspraken die wij hiervoor gemaakt hebben staan hieronder beschreven. Deze afspraken brengen wij over aan de kinderen gedurende de dag en worden regelmatig herhaald.

- Kinderen spelen niet met of tegen de ramen en deuren om vallen en beknelling te voorkomen.
- Iedereen zorgt ervoor dat het materiaal dat gebruikt wordt weer wordt opgeruimd.
- In de groep lopen we rustig en buiten mogen we rennen
- Niet zonder schoenen lopen, wel op blote voeten of met sloffen aan dit i.v.m. gevaar voor uitglijden.
- Binnen gooien we niet met voorwerpen
- Uitgetrokken schoenen meteen oppakken en aan de kant zetten om struikelen te voorkomen.
- Kinderen m.u.v. baby's ruimen in principe zelf het speelgoed op waar ze niet meer mee spelen voordat ze aan een ander spel beginnen of naar huis gaan.
- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten om verslikken te voorkomen.
- Kinderen duidelijk maken dat ze in bepaalde ruimtes (keuken, kantoor, berging) niet alleen mogen komen.
- De kinderen wordt aangeleerd dat zij hun handen moeten wassen na bijvoorbeeld toiletbezoek, buitenspelen en voor het eten.
- Leer de kinderen wat een goede hoesthygiëne is (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen, in hun elleboog niezen of hand voor de mond houden). Als blijkt dat de handen na hoesten of niezen zichtbaar vies zijn, moeten ze hun handen wassen.

- Let erop dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten. Gebruik voor de kinderen telkens een schone tissue. Er staat op iedere groep een doos met tissues binnen handbereik.
- Wij praten rustig op de groep.
- Pesten vinden wij niet leuk, wij zijn aardig voor elkaar.
- Niet klimmen op de omheining.
- Drinken doen wij uit de eigen beker en eten van ons eigen bord.
- Op de glijbaan mag alleen zittend gegleden worden met het gezicht naar voren
- De kleinste kinderen worden geholpen bij het glijden en goed aangeleerd hoe het moet.

BIJLAGE 2

Gedragsregels Kinderopvang de Basis

Kinderopvang De Basis schept een klimaat waarin kinderen, ouders en medewerkers zich veilig voelen.

Algemene gedragsregels

- Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is; alle mensen zijn verschillend en dat is prima.
- Iedereen gaat respectvol met elkaar om. Er worden geen racistische opmerkingen gemaakt, gediscrimineerd, geroddeld of gescholden. Ook wordt niemand uitgelachen, vernederd of buitengesloten.
- Er wordt geen lichamelijk of verbaal geweld gebruikt. Ook wordt er niet gedreigd met lichamelijk geweld.
- Iedereen die gedrag vertoont dat als onacceptabel wordt ervaren wordt hierop aangesproken. In het geval van (dreigementen van) lichamelijk of verbaal geweld door ouders of medewerkers is de directie bevoegd om corrigerende maatregelen te nemen of om de toegang tot het kinderdagverblijf te ontzeggen.
- Iedereen houdt zich aan de gemaakte afspraken.
- Iedereen is zuinig op het materiaal en de omgeving van het Kinderdagverblijf en op de bezittingen van een ander.
- Iedereen zorgt voor rust binnen het kinderdagverblijf
- De pedagogisch professional is consistent en betrouwbaar in zijn of haar gedrag.
- De pedagogisch professional wijst plagen en pesten ten alle tijden af.
- De pedagogisch professional luistert naar het kind en neemt het kind serieus.
- De pedagogisch professional benadert het kind positief.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- De pedagogisch professional spreekt niet over het gedrag, huiselijke omstandigheden of andere privacygevoelige zaken van een kind in het bijzijn van niet direct betrokken personen.
- De organisatie probeert in alle gevallen zorgvuldig te handelen en de belangen van ouders/verzorgers en kinderen te behartigen.
- De ouders/verzorgers hebben inzage in alle gegevens die over hun kind worden opgeslagen.
- De pedagogisch professional gebruikt geen seksueel getint taalgebruik en maakt geen seksueel getinte grappen of opmerkingen.
- Foto's die op of rond het Kinderdagverblijf worden gemaakt worden alleen bewaard, bewerkt of verspreid met toestemming van de ouders/verzorgers van het kind.
- Foto's van kinderen worden alleen gepubliceerd met schriftelijke toestemming van ouders/verzorgers.

BIJLAGE 3

Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van veiligheid algemeen.

Wanneer de ouder/verzorger aanwezig is, ligt de verantwoordelijkheid voor het kind bij de ouder/verzorger.

- Altijd deuren (zachtjes) dicht doen.
- De vluchtdeuren worden vrijgehouden.
- Kinderen spelen niet met of bij de ramen en deuren om vallen en beknelling te voorkomen.
- Alleen eigen kinderen door de deur/het hek laten gaan (en hekje daarna sluiten).
- Kinderen geen kleding met koordjes laten dragen tijdens buiten spelen en slapen. De pedagogisch professionals controleren hierop. Verwijder koordjes uit jassen voor het buiten spelen.
- Kinderen tijdens het slapen geen elastiekjes, armbandjes of ringetjes laten dragen.
- Het spelen van kinderen gebeurt meestal op de grond. Kijk dus bij het lopen goed uit voor rondkruipende baby's of speelgoed dat op de grond ligt.
- De deuren die open mogen blijven staan worden vastgezet met een deurhaak of met een deurstop.
- Geen tassen laten rondslingeren of op de grond plaatsen (i.v.m. opeten van mogelijke medicijnen/sigaretten).
- Elektrische apparaten staan voor kinderen op onbereikbare hoogte en snoeren zijn buiten bereik van kinderen.
- De stopcontacten zijn kind veilig of hebben beschermkapjes.
- De EHBO doos wordt jaarlijks gecontroleerd op de inhoud. Wanneer er iets is gebruikt wordt dit z.s.m. weer aangevuld. De EHBO doos wordt in de gymzaal op een duidelijke plek bewaard.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Medicijnen worden bewaard buiten het bereik van kinderen. (indien nodig in de koelkast).
- Wanneer er geknoeid wordt met water (bijvoorbeeld in de keuken of bij de toiletten) wordt dit z.s.m. opgeruimd om uitglijden te voorkomen. Ook wanneer de vloer nat is geworden bij vies weer wordt deze z.s.m. weer droog gemaakt om uitglijden te voorkomen.
- Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen.
- Spenen worden regelmatig gecontroleerd op scheurtjes. Aan ouders wordt gevraagd de speen regelmatig te vervangen.
- Iedereen zorgt ervoor dat het materiaal wat gebruikt wordt weer wordt opgeruimd.
- Controleer de ruimtes op kleine voorwerpen en ruim deze op.
- Elke dag aanvinken op de tablet welke kinderen er zijn.
- In het gebouw wordt niet gerend. Als een kind rent, maak duidelijk dat dit niet mag.
- Binnen op de groep gooien we niet met voorwerpen.
- Wees alert dat er een kind achter de deur kan staan wanneer je deze open doet.
- Til een kind niet aan de handen op maar onder de oksels of in zijn/haar middel of onder de billen.

Entree

- Baby's in Maxi-Cosi bij voorkeur niet op tafel zetten om te voorkomen dat deze van tafel valt of bijvoorbeeld wordt gestoten door oudere kinderen.
- Uitgetrokken schoenen meteen oppakken en aan de kant zetten om struikelen te voorkomen.
- Er liggen geen losse onderdelen in de entree en de gang, zorg dat er voldoende loopruimte is.
- De voordeur dient altijd gesloten te worden.

Leefruimte

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Bij voorkeur zwaaien vanaf de grond. Als kinderen toch ergens op staan dan erbij blijven. De opstapmogelijkheden meteen na het zwaaien weghalen bij het raam.
- Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen. Dit betekent o.a. dat er geen speelgoed dat verstikkingsgevaar op kan leveren wordt gebruikt bij baby's. Kinderen jonger dan 3 jaar alleen onder toezicht laten spelen met speelgoed kleiner dan 3.5 cm. Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de grotere kinderen spelen. De grote kinderen kunnen bijvoorbeeld aan tafel spelen zodat de kleintjes er niet bij kunnen. Als er speelgoed is waar kleintjes echt niet aan mogen komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn. Als grote en kleine kinderen samen spelen gebeurt dit met speelgoed voor de jongere kinderen.
- Speelgoed moet zoveel mogelijk op de groep blijven waar het vandaan komt
- Niet weggelopen bij baby's in de box als het deurtje niet dicht is. De box wordt niet gebruikt voor kinderen die uit de box kunnen klimmen. Haal speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box.
- Er wordt goed gelet op de combinatie kind-kinderstoel, waarbij gekeken wordt in hoeverre het kind zelfstandig kan zitten (gebruik wel/geen stoelverkleiner, beugel of tuigje) en in hoeverre het kind rustig kan zitten (wel/niet naast een pedagogisch professional plaatsen). Zorg dat het kind met één been aan weerskanten van de kruisband in de stoel zit.
- De pedagogisch professionals controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.
- Kinderen mogen niet rennen in de groepsruimte. Als kinderen willen rennen mag dit buiten of in de gymzaal.
- Binnen mag er niet gegooid worden met voorwerpen (bal e.d.)
- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van kinderen geplaatst. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- In bepaalde ruimtes (keuken, kantoor en berging) mogen kinderen niet alleen komen.
- Gevaarlijke voorwerpen zoals messen, scharen, lucifers, aanstekers en gereedschap worden buiten het bereik van kinderen (hoog of in een gesloten kast) opgeborgen.
- Zorg dat er geen opstapmogelijkheden zijn voor kinderen bij de warmwaterkraan.
- Schoonmaakmiddelen worden buiten bereik van kinderen bewaard (in een hoge afsluitbare kast). De kast wordt na gebruik altijd afgesloten.
- Grote schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn op de groep.
- Begeleid kinderen op het trapje van de aankleedtafel. Gebruik dit trapje zodra een kind zelf kan klimmen. Na gebruik van het trapje van de aankleedtafel deze direct inschuiven. Kinderen mogen niet zelf het trapje van de aankleedtafel bedienen. (gevaar voor vingers en tenen).
- Niet weglopen bij kinderen die op de aankleedtafel liggen
- Verschoon Spullen worden binnen handbereik op de aankleedtafel gelegd om te voorkomen dat de pedagogisch professional het kind onbeschermd op de aankleedtafel achterlaat.
- Vaste speelplekken creëren waar je niet doorheen hoeft te lopen.
- 1x per maand speelgoed controleren en weggooien wat er kapot is.
- Kinderen laten zitten als ze eten en rustig laten eten.
- Binnen mag er niet gevoetbald worden.
- Voldoende loopruimte creëren bij radiatoren.
- Als er gemorst wordt dit direct opruimen.
- Er worden geen punaises of spijkers gebruikt om iets op te hangen.
- Kinderen leren na gebruik het speelgoed op te ruimen.

Slaapruimte

- In de slaapkamertjes wordt voldoende geventileerd door de luiken open te doen.
- Laat baby's op hun rug slapen (tenzij ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven voor buikslapen)
- Ga regelmatig even kijken bij slapende kinderen. (iedere 15 minuten fysiek) en kijk regelmatig op de camera.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Gebruik bij kinderen een goed passende slaapzak.
- Niet weglopen bij baby's in hoogslapers als het hekje niet dicht is.
- Kinderen die kunnen staan mogen alleen in lage bedjes te slapen worden gelegd of in hoge bedjes met een dakje.
- Er worden geen kussentjes gebruikt in de bedjes, alleen een onderlegger.
- Kinderen worden niet aan hun handen uit bed getild (i.v.m. kans op arm uit de kom).

Keuken

- Kinderen mogen niet in de keuken komen (tenzij onder begeleiding van een pedagogisch professional)
- Apparaten die heel heet worden (waterkoker, koffiezetapparaat) staan buiten bereik van kinderen.
- De warmwaterkraan is buiten bereik van de kinderen. Zorg dat er geen opstapmogelijkheden voor kinderen bij de warmwaterkraan staan.

Schoonmaakmiddelen

- Andere giftige stoffen en plastic zakken worden buiten bereik van kinderen bewaard.
- Op de locatie is de Gifwijzer aanwezig. Deze ligt bij de centrale EHBO doos. In de Gifwijzer is te lezen welke stappen moeten worden genomen bij (mogelijke) vergiftiging. In geval van vergiftiging wordt altijd 0413 278333 wat hetzelfde is als 112 gebeld.

Buitenterrein

- Houd altijd toezicht als de kinderen buitenspelen (bij kleine kinderen van dichtbij, bij grotere kinderen evt. verder weg)
- De buiten speeltoestellen worden elk jaar nagekeken en het zand in de zandbak wordt jaarlijks verversd.
- Er is een goede omheining rondom de speelplaats. Het hek op de buitenspeelplaats is standaard op slot en wordt niet gebruikt als

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

doorgang met de kinderen. De kinderen gaan niet van de buitenruimte af om te spelen.

- Wanneer er spelmateriaal uit de buitenberging wordt gehaald gebeurt dit altijd door of onder toezicht van een pedagogisch professional. Na gebruik wordt de deur van de berging altijd op slot gedaan (sleutel wordt buiten bereik van de kinderen bewaard).
- Speelmateriaal zoals fietsjes e.d. worden meestal gebruikt op het bestrate gedeelte van het buitenterrein. De pedagogisch professionals letten erop dat er niet gefietst wordt onder of in de buurt van de speeltoestellen (i.v.m. vallen op fietsje). Als er los speelmateriaal onder de speeltoestellen ligt wordt dit z.s.m. opgeruimd.
- Bij gebruik van water op het buitenterrein wordt permanent toezicht gehouden door een pedagogisch professional. Er worden hierover afspraken gemaakt wie wanneer oplet.
- Bij de parkeerplaatsen zachtjes rijden i.v.m. overstekende kinderen.
- Geef het goede voorbeeld m.b.t. verkeersregels, bijvoorbeeld bij het oversteken.
- Niet klimmen in/op het hek van de buitenspeelplaats.
- Er zijn geen giftige of stekelige planten of begroeiing rondom of op het speelterrein.
- Voordat de kinderen buiten gaan speelt de pedagogisch professional of er geen zwerfvuil op het terrein (of in de zandbak) ligt. Ook controleert ze of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt welke delen van het terrein bedoeld zijn voor drukke spellen zoals fietsen, voetballen en welke bedoeld zijn voor rustigere activiteiten. Dit om botsingen te voorkomen.
- De deur naar de speelplaats kunnen we vastzetten voordat de kinderen naar buiten gaan.
- Op de glijbaan mag alleen zittend gegleden worden met het gezicht naar voren.
- De kleinste kinderen worden geholpen bij het glijden en goed aangeleerd hoe het moet. Er blijft altijd een van de toezichthoudende pedagogisch professionals bij de glijbaan in de buurt als er kinderen van onder de 3 jaar buiten zijn.
- Bij sneeuw, ijs of regenplassen de speelplaats vegen of strooien.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- In de schuur wordt al het buitenspeelgoed opgeborgen.
- Kinderen mogen niet alleen in de schuur komen.

Omgaan met (boerderij) dieren

- Kinderen kunnen niet zonder begeleiding bij de dieren in het verblijf.
- Dieren kunnen niet tussen de kinderen lopen zonder begeleiding van een professional en zullen aangeliind zijn of vastgehouden worden.
- Kinderen moeten hun handen wassen na contact met de dieren.
- Kinderen mogen zieke dieren niet aaien of verzorgen.
- Zieke dieren worden meteen van de opvang verwijderd.
- Dieren worden goed onderhouden.
- Kinderen leren respect te hebben voor dieren en vallen ze niet lastig.

Kantoor

- Kinderen mogen niet alleen in het kantoor komen.
- Scherpe kantoorartikelen opbergen in een kast of lade.

Naast bovenstaande afspraken die de veiligheid van de kinderen vergroten, neemt Kinderopvang De Basis nog de volgende maatregelen;

Om een goed beeld te krijgen wat nu precies onveilige situaties zijn, houden de pedagogische professionals een ongevallenregistratie bij. Ongevallen waarbij medische hulp is ingeschakeld worden hierop ingevuld. Aan de hand hiervan wordt gekeken of en hoe bepaalde onveilige situaties verholpen moeten worden. Bedden, boxen en kinderstoelen worden aangeschaft voor de kinderopvang. Kasten moeten stevig staan en niet om kunnen vallen, ook niet als er een kind opklimt. Hoge kasten worden vastgezet aan de muur. Ladekasten dienen kantelbeveiliging te hebben zodat ze niet om kunnen vallen. De pedagogisch professionals controleren zelf regelmatig het meubilair op splinters. Als er splinters worden aangetroffen wordt meubilair geschuurd. Wanneer pedagogisch professionals een mankement aan een bepaald meubelstuk aantreffen, dienen zij dit z.s.m. door te geven aan de leidinggevende. Er is BHV binnen de organisatie. Een aantal medewerkers heeft hiervoor een cursus gevolgd. Bij calamiteiten (brand, ernstig ongeval etc.) hebben de BHV'ers de leiding over de te nemen maatregelen. De BHV'ers oefenen minimaal jaarlijks een ontruimingsoefening met alle kinderen en pedagogisch professionals. Zij volgen hierbij het

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

ontruimingsplan. De BHV'ers houden in de gaten of vluchtroutes vrij van obstakels zijn, zodat in geval van nood snel ontruimd kan worden.

BIJLAGE 4

Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van gezondheid.
Maatregelen m.b.t. de overdracht van ziektekiemen

Protocol handhygiëne

Was je handen:

- Voor het aanraken en bereiden van voedsel.
- Voor het eten of helpen bij het eten.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Voor en na wondverzorging.
- Voor en na het aanbrengen van zalf of crème (gebruik hiervoor een tissue).
- Na hoesten, niezen en snuiten
- Na toiletgebruik.
- Voor en na het verschonen van een kind.
- Na contact met speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed.
- Na het contact met afval.
- Na schoonmaakwerkzaamheden.

Handen wassen doe je als volgt:

- Gebruik stromend water.
- Gebruik vloeibare zeep.
- Verdeel de zeep goed over de gehele handen.
- Spoel de handen daarna goed schoon met water.
- Droog de handen af aan een schone handdoek of aan een papieren handdoekje.

Hygiëne

- Leer de kinderen wat een goede toilethygiëne is. (handen wassen met water en zeep na toiletbezoek)
- De kinderen wordt aangeleerd dat zij hun handen moeten wassen na in contact te zijn geweest met dieren, na gebruik van het toilet en voor het eten.
- Houd in de gaten of kinderen hun handen wassen met water en zeep na een toiletbezoek. Als je ziet dat een kind zijn/haar handen niet wast kun je hem/haar hier aan herinneren.
- Zorg voor schone nagels
- Gebruik handschoenen bij het bereiden van voedsel en bij het verschonen van kinderen als je gellak of kunstnagels hebt.
- Reinig de commode na elke verschoning met allesreiniger/glorix doekjes.
- Vervang het aankleedkussen als deze beschadigingen vertoont.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Leeg potjes direct na gebruik en maak ze schoon met een sopje van allesreiniger.
- Let erop dat er geen speelgoed of eten wordt meegenomen naar het toilet.
- Gebruik bij kinderen elke keer na het handenwassen een schoon handdoekje om de handen af te drogen en gooi deze daarna in de was.
- Gooi gebruikte luiers direct in de daarvoor bestemde afvalbak. Leeg deze bak 2 maal per dag.
- De toiletruimte wordt dagelijks schoongemaakt waarbij de commode, wasbak en de toiletjes goed gesopt worden. Besteed extra aandacht aan handcontactpunten zoals kranen en de knop van het toilet.

Protocol hygiëne bij verkoudheid.

- Hanteer zelf een goede hoesthygiëne (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen, in je elleboog niezen of hand voor de mond)
- Leer de kinderen bovenstaande hoesthygiëne. Als blijkt dat de handen na hoesten of niezen zichtbaar vies zijn, moeten zij hun handen wassen.
- Let erop dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten. Gebruik voor de kinderen telkens een schone zakdoek. Er staat op iedere groep een doos met tissues binnen handbereik zodat de kinderen ook een tissue kunnen pakken om hun neus te snuiten.

Spenen

- Kinderen die nog een speen hebben brengen deze zelf mee. Deze speen wordt meegenomen en in een apart spenen bakje bewaard. We wijzen de ouders erop dat ze thuis zelf de speen moeten uitkoken. We controleren de spenen regelmatig op scheurtjes.

Gebruik van Crèmes

- Was je handen voor het aanbrengen van zalf of crème.
- Gebruik een tissue om crème aan te brengen.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

De was

- Gebruik een schoon vaatdoekje om de tafels en stoelen na de maaltijd te reinigen.
- De vaatdoek in de keuken wordt na ieder gebruik met heet water uitgespoeld en minimaal ieder dagdeel vervangen.
- Textiel wordt gewassen op minimaal 60 graden.
- Beddengoed wordt wekelijks verschoond en gewassen (60 graden). De kinderen hebben hun eigen slaapzak. Verschoon het beddengoed direct als dit zichtbaar vies is. Haal direct na het slapen het bed af als het kind een infectieziekte heeft.
- Zet tijdens het opmaken van de bedden de deur wijd open.

Eten en drinken

- Voeding wordt klaargemaakt en bewaard in de keuken.
- Voedselbereiding en verschenken gebeurt op gescheiden plaatsen.
- Neem na elke maaltijd de tafel en stoeltjes af.
- Ieder kind krijgt na het eten een eigen washand om zo handen en gezicht weer schoon te maken. Gooi deze washandjes na gebruik in de wasmand. Ditzelfde geldt voor spuugdoekjes en slabbertjes.
- Draag handschoenen bij het bereiden van voeding als je kunstnagels of gellak hebt.

Speelgoed

- Maak regelmatig het speelgoed schoon (volgens het schema elke week) Maak zichtbaar verontreinigd speelgoed direct schoon.
- Stoffen speelgoed, knuffels en verkleedkleding worden regelmatig op 40 graden gewassen.
- Houd speelgoed voor binnen en buiten gescheiden.
- Berg speelgoed dat een tijdje niet gebruikt wordt zoveel mogelijk op in dichte kasten of gesloten bakken.
- Er wordt zoveel mogelijk eenvoudig te reinigen speelgoed gebruikt.

Maatregelen m.b.t. het milieu

Luchtkwaliteit

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Ventileer dagelijks in alle groepsruimtes en slaapkamer door de ramen en/of deuren open te zetten. Roosters die zich meer dan 1.80 meter boven de vloer bevinden, blijven zo veel mogelijk open. Doe dit 's morgens direct na binnenkomst.
- Bij voorkeur is de temperatuur in de verblijfsruimte rond de 20 graden (niet lager dan 17 graden). In de slaapkamer iets koeler (niet lager dan 15 graden). Controleer de temperatuur regelmatig. Probeer temperatuurverschillen van meer dan 5 graden in verschillende ruimtes te vermijden. Op de groepen zijn thermometers aanwezig.
- Binnen mag niet worden gerookt. Ook buiten wordt in aanwezigheid van de kinderen niet gerookt.
- Er worden geen kaarsen gebrand.
- In ruimtes met kinderen worden geen spuitbussen (verf, haarlak, luchtverfrisser) gebruikt. Ook worden er geen oplosmiddelen (wasbenzine, terpentine, afbijtmiddelen) gebruikt waar de kinderen bij zijn. Er wordt over het algemeen alleen lijm op waterbasis gebruikt in bijzijn van de kinderen. Verder worden er geen sterk geurende producten gebruikt.
- Er wordt gebruikgemaakt van een CO2 indicator op de groep. Zodra het lampje rood is en een piepend geluid maakt wordt er direct gelucht en geventileerd.
- Wanneer er sprake is van luchtverontreiniging worden de deuren en ramen gesloten.

Schoonmaken

- Alle ruimtes worden schoongemaakt aan de hand van het schoonmaakschema. De vloer en de tafels en stoelen dagelijks, de vloeren worden elke week gestofzuigd en gedweild evenals hoger gelegen oppervlakken zoals kasten en vensterbanken. Verticale oppervlakte ramen en tegels worden maandelijks schoongemaakt.
- Na het eten worden de tafel, stoelen en de grond direct schoongemaakt. Wanneer de ruimte na een 'vieze' activiteit (verf, zand) vies is geworden, zal deze direct worden schoongemaakt.

- De schoonmaakwerkzaamheden worden correct bijgehouden op het schoonmaakschema zodat altijd inzichtelijk is wat er al is schoongemaakt en wat er nog moet gebeuren.
- De leidinggevende controleert regelmatig of er volgens het schoonmaakschema wordt gewerkt en of dit toereikend is. Ook wordt er gecontroleerd of het schema goed wordt ingevuld.
- Schoonmaakmiddelen worden in hun oorspronkelijke verpakking/fles bewaard. Bij (mogelijke) vergiftiging met deze stoffen is het noodzakelijk dat direct duidelijk is om welk middel het gaat.
- Bij stofzuigen , afstoffen of stofwissen worden de ramen opengezet om te luchten. Bij handmatig stofwissen worden stofbindende doeken gebruikt.

Geluidsoverlast

- Luidruchtige werkzaamheden worden zo gepland dat geluidsoverlast wordt voorkomen.
- Bij geluidsoverlast worden passende maatregelen genomen.

Hitteprotocol

- Zet ramen en deuren wijd open als de temperatuur binnen oploopt tot boven de 25 graden. Ook wordt een ventilator gebruikt om de ruimte af te koelen.
- Gebruik bij warm weer z.s.m. de zonwering.
- Ventilatie op warme dagen, met name in de ochtend direct na binnenkomst.
- Bij warm weer worden geen inspannende activiteiten gedaan omdat het lichaam de warmte dan niet goed kwijt kan. Probeer te voorkomen dat de kinderen druk gaan doen door ze te betrekken bij een rustige activiteit.
- Geef kinderen bij hoge temperaturen extra drinken (water of ranja)
- De kinderen mogen tussen 12.00-15.00 uur bij temperaturen boven de 25 graden niet meer naar buiten.
- Houd goed in de gaten of jonge baby's voldoende drinken. Geef eventueel in overleg met de ouders water tussendoor.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Zorg ervoor dat kinderen niet te warm gekleed zijn. Trek overbodige kleding uit. Laat kinderen eventueel in hun ondergoed rondlopen.
- Afkoelen kan door met water te spelen. Baby's kun je eventueel met een natte washand 'afspoonen' als ze erg warm aanvoelen.
- Airco aan in de slaapkamer om de ruimte te koelen, bij voorkeur voordat er wordt geslapen.
- Mobiele airco aanzetten in de groep.

Maatregelen m.b.t. het buitenmilieu

Buiten spelen

- Let erop dat kinderen voldoende aangekleed naar buiten gaan.
- Smeer van mei tot september bij zonnig of licht bewolkt weer de kinderen in met zonnebrandcrème (minimaal factor 20) als ze buitenspelen. Smeer de kinderen om de 2 uur opnieuw in. Let erop dat kinderen niet te lang in de zon spelen bij voorkeur met een zonnehoedje en een shirtje. Kinderen jonger dan 1 jaar helemaal niet in direct zonlicht.
- Wij vragen ouders bij warm weer de kinderen thuis al in te smeren.
- Beperk bij extreme hitte de duur van het buitenspelen. Pas ook de activiteit aan zodat grote inspanning vermeden wordt. Beperk bij extreem koud weer de duur van het buitenspelen.
- Beperk buiten eten en drinken zoveel mogelijk (vooral zoete etenswaren). Gebruik bij buiten drinken eventueel rietjes om te voorkomen dat er een bij of wesp in de mond of keel terechtkomt. Maak plakkerige handen en gezichten direct schoon.
- De kinderen worden minimaal een half uur van tevoren ingesmeerd zodat de zonnebrand in kan trekken.
- Als er een watertafel wordt gebruikt wordt het tafeltje voor gebruik goed schoongespoeld. Het tafeltje wordt gevuld met schoon water. Hiervoor kan de tuinslang worden gebruikt. Het is van groot belang dat de tuinslang eerst doorgespoeld wordt (zachtjes zonder te veel spetteren) om de kans op legionella zo klein mogelijk te houden.
- Verschonen van de zandbak wanneer het zand zichtbaar vuil is.
- Het zand van de zandbak wordt jaarlijks verversd of aangevuld.
- De kinderen moeten na het spelen in de zandbak hun handen wassen.

Kinderdagverblijf De Basis Zeelandsedijk 10B 5403SM te Volkel, Telefoon 0413-322995

- Zorg ervoor dat kinderen niet eten en drinken in de zandbak.
- De vuilnisbakken binnen worden dagelijks geleegd. Afval wordt buiten in gesloten containers opgeborgen.
- Als er overlast is van vliegen of wespen wordt ervoor gekozen om de deuren en ramen wat meer gesloten te houden zodat deze niet binnen kunnen komen.
- Als er uitwerpselen van dieren worden gevonden (vliegen, muizen, katten) wordt dit direct opgeruimd.
- Op de buitenspeelplaats worden geen voor kinderen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Uitstapjes

Zorg bij uitstapjes buiten de deur ervoor dat dit op een veilige manier gebeurt met voldoende begeleiding, zie vierogenprincipe. Wanneer er een bezoek wordt gebracht aan de dieren (of deze gevoerd worden) let er dan op dat dit voorzichtig gebeurt en wees alert op bijten of krabben van de dieren. Na contact met de dieren wassen de kinderen hun handjes. Kinderboerderijen enz. worden alleen bezocht na overleg met de ouders.

Maatregelen m.b.t. (het uitblijven van) medisch handelen

Deze maatregelen zijn beschreven in het protocol zieke kinderen. Met inachtneming van de wet BIG, worden geen medische handelingen uitgevoerd.